

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-800/23-6422/2023

Podgorica, 27.09.2023. godine

MINISTARSTVO ODBRANE

Poštovani,

Povodom *Predlog note o pristupanju Saveznog Ministarstva odbrane Savezne Republike Njemačke i državnog sekretara za odbranu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske Memorandumu o razumijevanju između ministra odbrane Kraljevine Belgije, Ministarstva odbrane Češke Republike, Ministarstva nacionalne odbrane Republike Grčke, Ministarstva odbrane Mađarske, Ministarstva odbrane Republike Italije, Ministarstva odbrane Crne Gore, Ministarstva odbrane Republike Sjeverne Makedonije, Ministra nacionalne odbrane Rumunije, Ministra odbrane Kraljevine Španije i Ministarstva nacionalne odbrane Republike Turske o multinacionalnoj saradnji u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi (NFTE MOU)*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga note i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i izvještaj o analizi uticaja propisa, utvrđeno je da za implementaciju Predloga note nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore, trenutno obzirom da se potpisivanjem iste stvaraju preduslovi za saradnju i unapređenje nacionalnih sposobnosti i doprinos poboljšanju sposobnosti NATO i EU u cilju podsticanja njihove upotrebljivosti u operacijama.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, u načelu nema primjedbi na *Predlog note o pristupanju Saveznog Ministarstva odbrane Savezne Republike Njemačke i državnog sekretara za odbranu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske Memorandumu o razumijevanju o multinacionalnoj saradnji u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi*, uz napomenu da je potencijalne finansijske obaveze koje mogu proisteći iz potpisivanja predmetnog dokumenta, neophodno uskladiti sa sredstvima koja su raspoloživa Ministarstvu odbrane godišnjim zakonom o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo odbrane
NAZIV PROPISA	Nota o pristupanju Saveznog ministarstva odbrane Savezne Republike Njemačke i državnog sekretara za odbranu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske Memorandumu o razumijevanju između ministra odbrane Kraljevine Belgije, Ministarstva odbrane Češke Republike, Ministarstva nacionalne odbrane Republike Grčke, Ministarstva odbrane Mađarske, Ministarstva odbrane Republike Italije, Ministarstva odbrane Crne Gore, Ministarstva odbrane Republike Sjeverne Makedonije, Ministra nacionalne odbrane Rumunije, Ministra odbrane Kraljevine Španije i Ministarstva nacionalne odbrane Republike Turske o multinacionalnoj saradnji u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi (skraćeno: NFTE MOU)
1. Definisane probleme <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> - Potpisivanje Note o pristupanju Memorandumu o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi, treba da omogući pristupanje novih članica mreži NATO centara za obuku pilota u Evropi (NFTE). - Dvije države koje Notom žele da pristupe Memorandumu nisu bile od početka uključene u uspostavljanje NFTE mreže, već naknadno žele pristupiti mreži NATO centara za obuku pilota u Evropi. - Dvije države koje su izrazile namjeru da pristupe NFTE Memorandumu, ne mogu da koriste prednosti uspostavljene mreže za obuku svog pilotskog kadra, niti da pruže usluge obuke pilotskog kadra vazduhoplovnim snagama državama potpisnicama Alijanse, na način na koji je to predviđeno Memorandumom, ukoliko se ne potpiše Nota o njihovom pristupanju. - Nema oštećenih subjekata, već se potpisivanjem Note doprinosi efikasnijem korišćenju savezničkih kapaciteta za obuku pilotskog kadra vazduhoplovnih snaga država članica Alijanse. - Nepotpisivanjem Note u vezi sa proširenjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi, Ministarstvo odbrane bi onemogućilo pristupanje navedenih država NFTE mreži i razvijanje dalje saradnje sa ovim državama na planu obuke pilotskog kadra. 	
2. Ciljevi <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Cilj potpisivanja Note je proširenje NFTE mreže, kvalitetnija i raznovrsnija ponuda obuke i efikasnije funkcionisanje mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi. - Proširenje saradnje sa potencijalnim novim članicama doprinijelo bi široj ponudi i mogućnostima za ispunjavanje nacionalnih potreba vezanih za obuku posada helikoptera i bespilotnih letilica, kao i većoj mogućnosti za unapređenje korišćenja postojećih nacionalnih kapaciteta za obuku. 	

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Opcija "status quo" bi značila da Ministarstvo odbrane Crne Gore onemogućava da navedene države pristupe NFTE mreži, iako je njihovo pristupanje planirano na način kao što je predviđeno Memorandumom o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi.
- Preferirana opcija - potpisivanje Note predstavlja logičan nastavak započete aktivnosti da bi se dostigli ciljevi unapređenja postojećih sposobnosti, dostizanja nivoa interoperabilnosti i predstavljanja nacionalnih kapaciteta za obuku posada vazduhoplova u okviru zemalja saveznica. Crna Gora bi na ovaj način nastavila kontinuirani doprinos objedinjavanju kapaciteta za obuku vazduhoplovnih posada unutar NATO-a.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Potpisivanjem Note Ministarstvo odbrane Crne Gore će podržati NATO projekat mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi, omogućiti bolju saradnju unutar Alijanse u vezi sa uspostavljanjem NFTE mreže i stvoriti preduslove za obuku stranih pilota u Crnoj Gori.
- Potpisivanjem Note se ne stvaraju novi troškovi za privredne subjekte na tržištu, niti utiče na tržišnu konkurenciju.
- Potpisivanje Note neće izazvati dodatna administrativna opterećenja, niti stvoriti biznis barijere i nema uticaja troškova na građane i privredu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju Note o pristupanju za sada nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, imajući u vidu da je u tački 4. stav 2 definisano da "Izjava o namjeri ne predstavlja finansijsko ili pravno obavezivanje između Učesnika u pogledu nacionalnog ili međunarodnog prava".
- Za implementaciju Note o pristupanju trenutno nije potrebno obezbjeđenje sredstava, jer se njenim potpisivanjem stvaraju preduslovi za saradnju i unapređenje nacionalnih sposobnosti i doprinos poboljšanju sposobnosti NATO i EU u cilju podsticanja njihove upotrebljivosti u operacijama.
- Potpisivanjem Note o pristupanju za sada neće postojati međunarodne finansijske obaveze.
- Za sada nema potrebe za obezbjeđenjem sredstava za ovu namjenu u Budžetu Ministarstva

<p>odbrane.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potpisivanje Note o pristupanju ne zahtijeva donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići dodatne finansijske obaveze. - Implementacijom ovog dokumenta neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore. - Nacrt ovog dokumenta se tek upućuje na mišljenje Ministarstvu finansija.
<p>6. Konsultacije zainteresovanih strana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako. - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije). - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
<ul style="list-style-type: none"> - Nije korišćena eksterna ekspertska podrška. - Nije bilo javnih ili ciljanih konsultacija, s obzirom da se radi o projektu kojem je Crna Gora pristupila 2021. godine, kao i da se odnosi isključivo za potrebe razvoja sposobnosti Vazduhoplovstva Vojske Crne Gore. - Ne postoje predlozi i sugestije za izmjenu predloženog akta.
<p>7: Monitoring i evaluacija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi? - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva? - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
<ul style="list-style-type: none"> - Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju propisa. - Ne postoje posebne mjere koje treba preduzeti za ispunjenje cilja osim prethodno navedenih u smislu godišnjih finansijskih obaveza koje Crne Gora ima kao članica NFTE. Za predstavljanje nacionalnih kapaciteta za obuku pilota helikoptera ili slanja naših pripadnika u neki od deklariranih centara za obuku biće naknadno planirane mjere kojima će se omogućiti implementacija tih ciljeva u Ministarstvu odbrane kako bi se postigla potpuna usaglašenost sa propisanim standardima za obuku. U slučaju deklarisanja nacionalnih kapaciteta za obuku pilota helikoptera, preporučuje se dodatna nabavka dva helikoptera Bell 505. - Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su propisani u ulazno-izlaznim kriterijumima za obuku posada vazduhoplova i biće definisani u Programima za obuku posada vazduhoplova. Faze obuke su definisane u Aneksu NFTE Memoranduma, dok će se Programi obuke naknadno razvijati i usaglašavati, u skladu sa potrebama članica. Do ispunjenja ciljeva dolazi se uspješnim savladavanjem propisanih Programa obuke posada vazduhoplova. - Ministarstvo odbrane Crne Gore i ostale potpisnice su nadležni za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Datum i mjesto:

25.9.2023. godine, Podgorica

RUKOVODILAC RADOM
MINISTARSTVA ODBRANE

Dr. Filip Adžić, ministar unutrašnjih poslova